

Ministerstvo školstva, výskumu, vývoja a mládeže Slovenskej republiky

Dodatok č. 3

ktorým sa upravuje

ŠTÁTNY VZDELÁVACÍ PROGRAM PRE ZÁKLADNÉ VZDELÁVANIE
schválený Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky pod číslom
2023/831:7-A2140 s platnosťou od 1. 9. 2023

SCHVÁLILO

Ministerstvo školstva, výskumu, vývoja a mládeže Slovenskej republiky dňa 25. apríla 2025
pod číslom 2025/7937:1-C2141 ako súčasť Štátneho vzdelávacieho programu pre základné
vzdelávanie s účinnosťou od 1. mája 2025.

Ministerstvo školstva, výskumu, vývoja a mládeže Slovenskej republiky podľa § 6 ods. 1 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „školský zákon“) upravuje Štátny vzdelávací program pre základné vzdelávanie:

1 V kapitole 5 Forma výchovy a vzdelávania, písm. e) sa **menia slová** „v nevyhnutne potrebnom rozsahu, najviac však jeden mesiac...” slovami „v nevyhnutne potrebnom rozsahu, najviac však tri (3) mesiace...”

2 V kapitole 8 Rámcové učebné plány, časť *Všeobecné poznámky*

2a V poznámke č. 8 **sa text** „Škola realizuje raz ročne v každom ročníku 1. a 2. cyklu didaktické hry a v každom ročníku 3. cyklu účelové cvičenia.“ **nahrádza textom** „Škola realizuje raz ročne v každom ročníku 1. a 2. cyklu didaktické hry a dva razy ročne v každom ročníku 3. cyklu účelové cvičenia.“ V časti *Rámcový učebný plán pre základné školy s vyučovacím jazykom národnostnej menšiny* a *Rámcový učebný plán pre základné školy s vyučovaním jazyka národnostnej menšiny* sa nahrádza text poznámky č. 9.

2b V poznámke č. 9, písm. a. **sa nahrádza text** „vyučovanie predmetu telesná a športová výchova tak, že v každom ročníku vyčlení na ňu jednu vyučovaciu hodinu alebo ju nahradí jedným podľa poznámky č. 1 v časti poznámok k vzdelávacím oblastiam a predmetom, Zdravie a pohyb“ **textom** „vyučovanie predmetu telesná a športová výchova tak, že v každom ročníku vyčlení na ňu jednu vyučovaciu hodinu alebo ju nahradí niektorým z opatrení alebo ich kombináciou podľa poznámky č. 1 v časti poznámok k vzdelávacím oblastiam a predmetom, Zdravie a pohyb“. V časti *Rámcový učebný plán pre základné školy s vyučovacím jazykom národnostnej menšiny* a *Rámcový učebný plán pre základné školy s vyučovaním jazyka národnostnej menšiny* sa nahrádza text poznámky č. 10

2c Na koniec poznámok **sa vkladá nová poznámka** s textom „Škola môže poskytovať vzdelávanie v adaptačnej triede pre žiakov, ktorí nedostatočne ovládajú vyučovací jazyk, alebo ktorým zariadenie poradenstva a prevencie na základe diagnostiky odporučilo úpravu cieľov, metód, foriem alebo prístupov vo vzdelávaní ^[x]. Učebný plán adaptačnej triedy vychádza z učebného plánu školy pre daný ročník a môže byť upravený s využitím voliteľných (disponibilných) hodín v súlade s potrebou čo najskoršej adaptácie žiakov.“

Poznámka pod čiarou znie: „§ 29 ods. 14 – 16 zákona č. 245/2008 Z. z.“

3 V kapitole 8 Rámcové učebné plány, časť *Poznámky k vzdelávacím oblastiam a predmetom*, „Zdravie a pohyb“ sa **upravuje text** poslednej vety poznámky č. 1: „Ak škola nahradí jednu hodinu telesnej a športovej výchovy jedným z opatrení podľa písm. a) – c), využije disponibilnú hodinu na vyučovanie iného predmetu.“ **textom** „Ak škola nahradí jednu hodinu telesnej a športovej výchovy jedným z opatrení podľa písm. a) – c) alebo ich kombináciou, využije disponibilnú hodinu na vyučovanie iného predmetu“

4 V kapitole 10 Osobitosti výchovy a vzdelávania žiakov so zdravotným znevýhodnením a žiakov s nadaním v súlade s princípmi inkluzívneho vzdelávania, časť 10.1 *Osobitosti výchovy a vzdelávania žiakov so zdravotným znevýhodnením* sa na konci **dopĺňa textom** „Pre žiakov v adaptačných triedach obsah vzdelávania vychádza z učebných osnov školy pre ročník, do ktorého boli zaradení, pričom sú im poskytované podporné opatrenia odporúčané zariadením poradenstva a prevencie.“

5 Text kapitoly 12 Osobitosti výchovy a vzdelávania cudzincov **znie**:

„Pri realizácii výchovno-vzdelávacieho procesu sa berie ohľad na individuálne výchovno-vzdelávacie potreby žiaka – dieťaťa cudzinca^[x] (ďalej len „žiak – cudzinec“) a uplatňujú sa podporné opatrenia^[x] žiaka – cudzinca v rozsahu a intenzite, ktorá zodpovedá jeho potrebám. Podporné opatrenia môžu byť zamerané na:

- a. uplatňovanie personalizovaného a diferencovaného prístupu úpravou cieľov a obsahu výchovy a vzdelávania, metód, foriem a prístupov vo výchove a vzdelávaní, vrátane metód a foriem skúšania a hodnotenia dosiahnutých výsledkov vo výchove a vzdelávaní,
- b. podporu na osvojovanie si vyučovacieho jazyka školy a zároveň podporu na osvojovanie si vyučovacieho jazyka školy, pokiaľ ním je iný ako slovenský jazyk,
- c. poskytnutie špeciálnych edukačných publikácií a kompenzačných pomôcok,
- d. identifikáciu potrieb, prekážok a bariér vo výchove a vzdelávaní formou pedagogickej a orientačnej diagnostiky, monitoringu a hodnotenia rizík.

Úprava cieľov a obsahu výchovy a vzdelávania sa môže realizovať formou rozloženia v rámci vzdelávacieho cyklu či stupňa vzdelania, tzn. že pri realizácii výchovno-vzdelávacieho procesu sa berie ohľad na úroveň doterajšieho vzdelania, ovládanie vyučovacieho jazyka a na ďalšie individuálne osobitosti žiakov – detí cudzincov.

Hodnotenie žiaka – cudzinca je nevyhnutná súčasť výchovno-vzdelávacieho procesu, tak ako aj u ostatných žiakov školy. Vo všeobecnosti u všetkých žiakov – cudzincov zaradených na základné vzdelávanie v adaptačnom období ^[x] platí, že je potrebné zohľadňovať pri ich hodnotení nedostatočnú znalosť štátneho jazyka, resp. vyučovacieho jazyka, nakoľko sa jedná o závažnú súvislosť, ktorá ovplyvňuje ich výkon. Zároveň platí, že základná škola môže zohľadniť úroveň ovládania štátneho jazyka žiaka – cudzinca aj v ďalších rokoch jeho vzdelávania. Žiaka – cudzinca je žiadúce hodnotiť individuálne, prispôbiť hodnotenie špecifickým potrebám a rozvojovým možnostiam tohto žiaka.

Podporný systém hodnotenia žiaka – cudzinca nastavujú pedagogickí zamestnanci v spolupráci s odbornými zamestnancami alebo so školským podporným tímom, respektíve s odbornými zamestnancami zariadenia poradenstva a prevencie.

Počas adaptačného obdobia žiaka – cudzinca, v čase osvojovania si vyučovacieho jazyka školy, sa odporúča pri priebežnom aj súhrnnom hodnotení využívať prevažne slovné hodnotenie, a to najmä u žiakov 1. stupňa základnej školy. U žiakov 2. stupňa základnej školy sa odporúča hodnotiť slovne, prípadne doplniť klasifikáciu slovným hodnotením (tzv. kombinované hodnotenie). Pokiaľ je to možné, pri hodnotení žiaka – cudzinca sa zohľadnia aj výsledky

predchádzajúceho vzdelávania na škole v cudzine (dostupné v listinnej alebo digitálnej podobe).

Ak sa trieda, v ktorej je zaradený žiak – cudzinec, hodnotí klasifikačnými stupňami, odporúča sa žiakovi minimálne počas adaptačného obdobia upraviť formu hodnotenia. Iná forma hodnotenia pre tohto žiaka – cudzinca, sa uvedie do zápisnice z pedagogickej rady aj s predpokladanou dĺžkou obdobia, počas ktorého bude tento žiak hodnotený inak ako ostatní žiaci príslušnej triedy v príslušnom vyučovacom predmete.

Ostatným žiakom triedy je vhodné vysvetliť, prečo je žiak – cudzinec hodnotený inak.

Základné princípy hodnotenia:

- prihliadať na úroveň ovládania vyučovacieho jazyka žiakom,
- hodnotiť pokrok a osvojenie si vzdelávacieho obsahu,
- zohľadňovať pri hodnotení individuálnu situáciu.

Pre žiakov – cudzincov sa na odstránenie jazykových bariér organizujú základné a rozširujúce kurzy štátneho jazyka a podpora pri osvojení si štátneho (slovenského) jazyka vyučovacieho jazyka, ktorá sa poskytuje aj žiakom, ktorí majú občianstvo Slovenskej republiky, odlišný materinský jazyk a potrebujú podporu pri osvojení si vyučovacieho jazyka sa na odstránenie jazykových bariér poskytuje (ďalej „jazyková podpora“). Jazykovú podporu zabezpečuje škola v rozsahu podľa výsledkov jazykovej diagnostiky, aktuálne platných podmienok vzdelávania žiakov – cudzincov v súlade s Katalógom podporných opatrení [\[x\]](#) a podmienok školy. Jazykovú podporu môže poskytovať podľa rozhodnutia vedenia školy pedagogický zamestnanec školy, alebo škola sprostredkuje jazykový kurz zabezpečovaný externým poskytovateľom, ktorý je realizovaný priamo v škole, mimo školy alebo dištančnou formou prostredníctvom prostriedkov založených na využívaní počítačových sietí. V prípade dištančnej formy sa odporúča žiakovi zabezpečiť materiálno-technickú asistenciu zo strany školy. Škola vytvára skupiny od 1 do 10 žiakov. Skupina môže byť z hľadiska prvého (materinského) jazyka žiakov a veku zmiešaná.

Na základe výsledkov jazykovej diagnostiky je žiak zaradený do jedného z troch variantov jazykovej podpory .

Žiak – cudzinec bez znalosti slovenského jazyka [\[x\]](#) je vzdelávaný v rámci intenzívnej jazykovej podpory podľa vzdelávacieho štandardu pre slovenský jazyk ako druhý jazyk – úroveň 1 s minimálnou časovou dotáciou 48 hodín a s odporúčanou časovou dotáciou 200 vyučovacích hodín a v prípade žiaka občana Slovenskej republiky s časovou dotáciou 66 hodín na jeden kurz.

Žiakovi so základnou úrovňou ovládania slovenského jazyka (približne na úrovni A1 – A2 podľa Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky) sa poskytuje jazyková podpora podľa vzdelávacieho štandardu pre slovenský jazyk ako druhý jazyk – úroveň 2 s minimálnou časovou dotáciou 64 hodín a s odporúčanou časovou dotáciou 150 vyučovacích hodín a v prípade žiaka občana Slovenskej republiky, s časovou dotáciou 33 hodín na jeden kurz.

Žiakovi s dostatočnou znalosťou slovenského jazyka (prahová úroveň, t. j. približne na úrovni B1 podľa Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky) je poskytovaná individuálna jazyková podpora podľa jeho potrieb a nárokov vzdelávania. V prípade nedostatočnej znalosti

odborného (akademického) jazyka je odporúčaná jazyková podpora s časovou dotáciou 100 vyučovacích hodín prispôsobená individuálnym jazykovým potrebám žiaka. Podpora je poskytovaná súbežne aj v rámci výchovno-vzdelávacieho procesu.

Žiakovi – cudzincovi a žiakom, ktorí majú občianstvo Slovenskej republiky, odlišný materinský jazyk s potrebou podpory pri osvojovaní si vyučovacieho jazyka školy, vrátane národnostných škôl alebo národnostných tried, môže škola poskytnúť podporu aj formou vzdelávania v adaptačnej triede v rámci povinných vyučovacích predmetov, voliteľného vyučovacieho predmetu, kurzu či doučovania so zameraním na osvojovanie si vyučovacieho jazyka školy. V prípade jazykového kurzu ho môže škola sprostredkovať aj cez externého poskytovateľa, ktorý je realizovaný priamo v škole, mimo školy alebo dištančnou formou prostredníctvom prostriedkov založených na využívaní počítačových sietí. V prípade dištančnej formy sa odporúča žiakovi zabezpečiť materiálno-technickú asistenciu zo strany školy. Žiaci – cudzinci v národnostných školách a národnostných triedach, ktorí neovládajú vyučovací jazyk školy, ani slovenský jazyk, postupujú pri osvojovaní si slovenského jazyka spolu s ostatnými žiakmi. V prípade potreby, napríklad keď nastúpia do školy v inom ako 1. ročníku, môžu školy využiť i vyššie zmienené podporné opatrenia na osvojenie si slovenského jazyka.

Jazyková podpora môže byť žiakovi poskytnutá na základe odporúčania zariadenia poradenstva a prevencie a s informovaným súhlasom zákonného zástupcu zaradením do adaptačnej triedy na nevyhnutný čas, najviac na jeden školský rok alebo formou individuálneho vzdelávacieho programu [\[x\]](#). V rámci individuálneho vzdelávacieho programu na základe jazykovej diagnostiky škola upraví žiakovi vzdelávací program nahradením časti programu vyučovacieho predmetu slovenský jazyk a literatúra alebo slovenský jazyk a slovenská literatúra, ak ide o žiaka, ktorý sa vzdeláva v škole s vyučovacím jazykom maďarským (okrem žiaka prvého ročníka), vzdelávacím programom jazykového kurzu podľa vzdelávacieho štandardu pre slovenský jazyk ako druhý jazyk.“

Poznámky pod čiarou, v poradí podľa textu, v znení:

„[\[x\]](#) § 146 ods. 1 zákona č. 245/2008 Z. z.

[\[x\]](#) § 145a a § 145b zákona č. 245/2008 Z. z.

[\[x\]](#) Adaptačné obdobie žiaka – cudzinca je obdobie prvého roku vzdelávania (t. j. dve hodnotiace obdobia/ jedno hodnotiace obdobie = jeden polrok školského roka) žiaka v škole na území Slovenskej republiky.

[\[x\]](#) § 55 ods. 5 zákona č. 245/2008 Z. z.

[\[x\]](#) <https://podporneopatrenia.minedu.sk/>

[\[x\]](#) Žiak na najnižšej úrovni ovládania jazyka nedokáže odpovedať na otázky týkajúce sa jeho osoby a rodiny, aj keď mu partner v komunikácii aktívne pomáha. Nerozumie bežným frázam. Neovláda elementárnu slovnú zásobu a elementárne gramatické pravidlá používané v najfrekvencovanejších komunikačných situáciách. Neovláda dostatočne slovenskú abecedu.

[\[x\]](#) Podľa § 7a ods. 3 zákona č. 245/2008 Z. z.“